

TMWK

JESHI LA WOKOVU

TAMKO LA MSIMAMO WETU KIMATAIFA

UTUMWA WA KILEO NA USA FIRISHAJI HARAMU WA BINADAMU

TAMKO LA MSIMAMO

Jeshi la Wokovu limejitoa sana kupambana na utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu. Utumwa wa Kileo ni mwamvuli unaouunganisha usafirishaji haramu wa binadamu kwa ajili ya ngono, kazi au viungo, unyonyaji kikazi, kazi kwa watoto, ndoa za mapema na za kulazimishwa. Inahusu sio watu binafsi tu bali na jamii na mifumo ya uchumi vile vile.

Jeshi la Wokovu linaamini katika kanuni za Biblia kuhusu thamani ya kurithi ya usawa kwa watu wote na jukumu la kuwajali majirani. Unyonyaji wa binadamu huwafanya kuwa bidhaa na kuharibu utu wa watu waliosafirishwa, na huzawadia unyama wa wasafirishaji, na hudhoofisha maadili, jamii na mifumo ya kiuchumi ya jamii. Jeshi la Wokovu linapringa matumizi mabaya ya nguvu dhidi ya watu wengine ambayo imerithiwa katika utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu.

Kukabiliana na utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu lazima ushughulikie kukabiliana na usambazaji na mahitaji. Jeshi la Wokovu limejitoa kupata haki kwa kufanya kazi na wote wanaohusika. Urejesho wa watu ambao wamenyonywa na wamepigwa bumbuwazi kunaweza kuwa safari ndefu na ngumu. Kutambua heshima yao ya kurithi, kuwarejeshea uchaguzi na utawala wa maisha yao ni mambo muhimu.

Utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu lazima ukomeshwe. Kila mmoja ana wajibu, watu binafsi na mashirika, wafanye kazi ya kutafuta ukombozi wa walio katika utumwa wa kileo na usafirishaji haramu. Mifumo ya kisheria na kijamii lazima iwekwe na wale waliohusika washughulikiwe.

Mabadiliko na uponyaji wa miyo na akili za wale wote waliohusika na utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu ni muhimu na inawezekana.

MSINGI NA YALIYOMO

Utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu ni pamoja na wale wanaotengeneza hitaji la usafirishaji haramu wa watu na wale wanaotengeneza hitaji la bidhaa zinazotengenezwa na kuuzwa chini ya mazingira ya kulazimisha. Vile vile hujumuisha wasafirishaji na wale waliopewa dhamana ya ulinzi wa jamii (serikali, mahakama, wasimamiaji wa sheria, mabenki).

Utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu ni wa aina nyingi. Maelezo ya kutosheleza na ya kina mara nyingi hayapo.

Tamko la Umoja wa Mataifa linalojulikana kama Palermo Protocol linafanua usafirishaji haramu wa binadamu kuwa ni:

“Usafirishaji wa watu” utamaanisha kuajiri, kusafirisha, kuhamisha, kuhifadhi au kupokea watu, kwa njia ya kutishia au kwa kutumia nguvu au aina nyingine za kulazimisha, utekaji nyara, kudanganya, matumizi mabaya ya nguvu, au nafasi hatarishi au kutoa au kupokea malipo au manufaa ili kupata mwitikio wa mtu mwenye uwezo juu ya mwingine kwa makusudi ya unyonyaji. Unyonyaji utakuwa ni pamoja na , kwa kiwango cha chini, unyonyaji wa ukahaba wa wengine au aina nyingine za unyonyaji kingono, kazi za kulazimishwa au huduma, utumwa au mambo yanayofanana na utumwa, au kuondolewa viungo.¹

Shirika la kazi la Kimataifa, wakala wa Umoja wa Mataifa, wanaelezea kazi ya kulazimishwa kuwa ni kazi au huduma yoyote inayodaiwa kwa mtu kwa kumtishia adhabu na hajajitoa kwa hiari.²

Neno ‘utumwa wa kileo’ ni neno mwamvuli linalofunika matendo mengi maovu. Kwa ujumla huunganisha usafirishaji haramu kwa makusudi ya ngono, kazi au viungo, kazi za kulazimisha, kazi iliyofungwa, kazi inayotokana na ukoo, utumwa wa majumbani, kazi za watoto, ndoa za mapema za watoto na za kulazimisha.³ Orodha hii haimaliziki na aina nyingine za utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu ni pamoja na kuwachukua watoto wadogo kuwauza walelewe na wazazi wengine, mtego wa watu katika majukumu ya matambiko ya imani pamoja na wale wanaochuliwa kwa taratibu za kidini zinazohusu aina za sadaka za binadamu.

Ni vigumu kuanzisha taarifa na takwimu zilizokusanywa kwani sehemu kubwa ya utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu imefichika. Hata hivyo, makisio mazuri ni ya mamilioni ya watu duniani wananyonywa namna hii.⁴ Watu wanaoathirika na utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu mara nyingi ni wale walio katika mazingira hatarishi katika jamii. Ni wenyе umri wote, jinsia zote, makabila na imani zote. Kundi lenye hatari zaidi ni pamoja na wakimbizi, kundi la walio wachache, wanawake, watoto na watu walio katika umasikini mkubwa.

1 Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons Especially Women and Children (www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/ProtocolonTrafficking.pdf)

2 ILO Forced Labour Convention 1930 (No. 29), Article 2 (www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/genericdocument/wcms_346435.pdf)

3 Anti-Slavery International (www.antislavery.org/slavery-today/modern-slavery)

4 2017 Global Estimates of Modern Slavery: Forced Labour and Forced Marriage (www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/publication/wcms_575479.pdf)

Mbinu zinazotumika na wasafirishaji na njia zinazotumika kuthihirisha unyonyaji ni nyingi, lakini linalofanana kwa wote ni unyonyaji wa watu fulani na watu wengine.

Kila aina ya utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu una mambo ambayo ni maalum kwa aina hiyo, yanayotakiwa kueleweka kama yanatakiwa kushughulikiwa.

- Usafirishaji haramu wa binadamu kwa ajili ya unyonyaji kingono unapatikana kote duniani. Wengi wa wale wanaosafirishwa kwa ajili ya ngono ni wanawake na wasichana. Hata hivyo, wavulana, wanaume na walibadili jinsia wasisahaulike. Mara nyingi wao hubakia wamefichwa, bila ya kuwa na hamu ya kuongea kuhusu aibu yao na ukandamizaji wao lakini nao wanahitaji msaada. Unyonyaji hauishii kwenye ukahaba bali hujumuisha picha za uchi/utupu na utalii wa ngono. Ukuaji wa mtandao umetengeneza nafasi mpya za unyonyaji. Kukabiliana na haya kunahitaji ushirika wa kimataifa kwenye mahakama na wasimamiaji wa sheria.
- Utumwa wa kileo ni pamoja na kuwanyonya watu katika sehemu zao za kazi. Wanaume, wanawake na watoto wanalazimishwa kufanya kazi katika mazingira yasiyokubalika na wakati mwingine katika mazingira ya hatari, mara nyingi bila ya kupata malipo halali na bila kuwa na uwezo wa kuiacha kazi hiyo. Utumwa wa majumbani ni aina ya unyonyaji kikazi unaowahu watu, hasa wanawake, ambao ni wafanyakazi majumbani. Hawawezi kuacha kazi, mara nyingi wananyanyaswa kimwili, na kingono na kimapato. Katika maeneo mengine hawana ulinzi kisheria. Utumwa wa madeni na kazi kwa msingi wa ukoo ni mambo yanayoendelea kufanyika katika tamaduni

nyingine. Yote ni unyonyaji, unaomfanya anayedaiwa awe asiye na nguvu ya kutafuta atendewe kwa haki. Msaada wa kazi njema na kuzuia kunyanyasa katika soko la kazi ni jambo la msingi katika kutokomeza utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu.

- Kazi kwa watoto, unyonyaji wa watoto kingono, usafirishaji wa watoto na ndoa za watoto zote ni aina za unyanyasaji wa watoto zilizomo katika utumwa wa kileo. Vyote husababisha mabaya katika afya, elimu na hali ya mtoto. Ndoa za kulazimisha katika umri wowote huambatana na unyonyaji kikazi na kingono kwa mwenza wa ndoa akiwa hana uwezo wa kuondoka katika mazingira hayo.
- Usafirishaji kwa makusudi ya kuvuna viungo kwa kusudi lolote – kupandikiza, kutoa sadaka katika imani, - ni kwenda kinyume na huyo mtu. Hata kama huyo mtu amekubali kuuza kiungo chake, ridhaa yake huwa haitolewi kwa sababu athari za utaratibu huwa hazielezwi. Watu wasio waaminifu wamewahi kuchukua viungo muhimu (kwa mfano figo, huku wakimuacha mfadhili afe), au hata wamesababisha mtu afe ili wapate viungo.
- Mhalifu wa unyonyaji anaweza akatokea katika eneo linalofanana na la mwathirika, na kupoteza pato kunaweza kusababisha maisha magumu kwa famillia yake. Pasipofanyika njia mbadala ya kupata mapato, mzunguko wa unyonyaji utaendelea.

MSINGI WA MSIMAMO WA JESHI LA WOKOVU

Mwanadamu ameumbwa kwa mfano wa Mungu (Mwanzo 1:26). Watu wote ni wenyenye thamani mbele za Mungu, wakiwa na nafasi maalum katika uumbaji wa Mungu (Zaburi 8:5). Hata hivyo, Biblia inaelezea ukweli wa kutisha ambao ni wa kweli leo kama ulivyokuwa Maandiko yalipoandikwa:

Zaburi 10 inaelezea udhaifu wa yule anayewanasa kwenye mtego wengine. ‘Huotea faraghani kama simba pangoni, huotea amkamate mtu mnyonge. Naam humkamata mtu mnyonge, akamkokota wavuni mwake. Hujikunyata na kuinama; watu duni huanguka kwa nguvu zake. Asema moyoni mwake, Mungu amesahau, auficha uso wake, haoni kamwe.’

Isaya 42:22: ‘Lakini watu hawa ni watu walioibiwa na kutekwa, wote wamenaswa katika mashimo,, wamefichwa katika magereza, wamekuwa mawindo, wala hapana aokoaye, wamekuwa mateka, wala hapana asemaye, Rudisha.”

Yoeli 3:3: ‘Nao wamewapigia kura watu wangu, na mtoto mwanamume wamemtoa ili kupata kahaba, na mtoto mwanamke wamemuuuza ili kupata divai, wapate kunywa’

Biblia inatoa msisitizo kuhusu huu ukosefu wa haki. Yeyote asinyonywe wala kuumizwa. Msimamo wa Kikristo ni kwamba hali ya dhambi na ya mwanguko ya sasa duniani sio neno la mwisho. Mungu aliyeaumba wanadamu hataki ye yote apote.

Yesu alikuja duniani ili kila mmoja awe nao uzima na awe nao tele (Yohana 10:10). Alisema: ‘Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa maana ametia mafuta kuwahubiri masikini habari njema. Amenituma kuwatangazia wafungwa kufunguliwa kwao, na vipofu kupata kuona tena, kuwaacha huru waliosetwa, na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa.’ (Luka 4:18-19). Yesu alipoyasema haya alikuwa ananukuu Isaya 61:1-2. Baadaye katika Isaya 61 kuna maneno haya, ‘Maana mimi Bwana, napenda hukumu ya haki, nauchukia wivi na uovu.’ kifungu cha 8). Mika 6:8 , anauliza ‘...Bwana anataka nini kwako?’ Na anajibu: ‘ila kutenda haki, na kupenda rehema, na kwenda kwa unyenyekevu na Mungu wako.’ Jirani anatakiwa kupendwa kama mtu anavyojipenda mwenywewe (Mathayo 22:39; Mambo ya Walawi 19:18).

Matokeo, Wakristo wanaitwa kufanya kazi ya kukomesha aina zote za utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu.

MAJIBU KWA VITENDO

Toka kuanzishwa kwake, Jeshi la Wokovu limetafuta kupunguza jambo hili ya unyanyasaji wa watu binafsi au makundi ya watu na watu wengine.

Kwa kuwa kutambua swala hili la utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu kumekua, Jeshi la Wokovu limezidisha jitihada zake ili kukabiliana na uovu huu duniani kote, hata kuchukua jukumu la uongozi katika maeneo mengine.

Jeshi la Wokovu linaendeleza mapambano kuitia kwa waumini wake, vikaoni na katika vituo vyake. Limeendeleza mkakati wa kimataifa ili kuzidisha ufanisi wa kazi hii. Hii imejengwa kuzungukia wazo la majibu yanayohitajika kama yalivyooleenza katika Palermo Protocol, lakini inajumuisha vipengele viwili ambavyo ni maalum kwa kanisa.

Majibu yana moja au zaidi ya yafuatayo:

- **Maombi** – Kwa Jeshi la Wokovu, maombi ni tendo muhimu katika mapambano dhidi ya utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu. Maombi huwapa watu njia ya kupata mtazamo na mwongozo wa Mungu katika mazingira magumu. Maombi hutuhifadhi katika mahusiano na Mungu na kuwezesha kazi yetu.
- **Kushiriki** – Kanisa la mtaa ni msaada katika mapambano dhidi ya utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu na huhudumia katika jamii zilizotengwa ambako wahudumu wengine hawawezi kufika. Ingawa mafunzo sahihi yanahitajika ili kufanya kazi na waathirika na wanusurika, kila kanisa linaweza kukuza ufahamu katika jamii yake. Wa uwepo wa unyanyasaji huu na kutengeneza mahali pa ukaribisho wa upendo kwa walio katika safari ya urejesho. Jeshi la Wokovu

litaendelea kujenga uwezo na kutoa misaada kwa waumini wake, vikao na vituo vyake viweze kushiriki.

- **Kuzuia** – Hatuwezi kukabiliana na kile ambacho hatukitambui. Kukuza ufahamu wa utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu ni kipengele muhimu cha kuzuia. Kuzuia vile vile ni pamoja na kukabiliana na maswala yanayowafanya watu wawe katika mazingira hatarishi na maswala yanayofanya yawepo mahitaji ya unyonyaji wa kazi au kwa ajili ya unyonyaji wa ngono. Hii inaweza kuwa ni pamoja na uzalishaji wa mapato, ufadhilli wa mtoto, kufanya kazi na wakosaji, kukuza biashara ya usawa na shughuli zingine nyingi.
- **Ulinzi** – Jeshi la Wokovu linamtazamo wa jumla wa afya na linatafuta kuwasaidia wanusurika waboreshe afya zao, kimiwili, kiakili, kihisia, kimahusiano na kiroho. Waathirika wanahita ulinzi katika maeneo ya kunyanyaswa na wanusurika wanahitaji ulinzi na msaada wakati wa kuhudumiwa kwao. Hii inaweza kuwa ni pamoja na kuripoti matendo yoyote ya kazi zisizo salama na kutetea mabadiliko. Msaada kwa wanusurika unaweza kuwa ni pamoja na kutoa njia ya kutokea waathirika, kuwahamisha kwenda sehemu salama, na kutoa sehemu salama na nafasi za kupata urejesho wa muda mfupi na muda mrefu kwa wanusurika.

- **Mashtaka** – Jeshi la Wokovu kila mara hufanya kazi kwa karibu na wasimamizi wa sheria na wana sheria. Kwa mfano, kwa kutoa mafunzo, kupokea rufaa na kuwapokea waathirika. Vile vile kuna mahali ambapo Jeshi la Wokovu linafanya kazi na wakosaji au familia zao.
- **Sera** – Jeshi la Wokovu linawaita watunga sheria na sera wote watengeneze na kutekeleza taratibu za kupambana na utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu na haki itendeke kwa wote wanaohusika. Jeshi la Wokovu litafanya kazi na serikali, wafanya biashara na mashirika ya jamii katika hili. Usafirishaji haramu wa binadamu unanawiri kwa sababu kunahitaji la huduma ya waliosafirishwa au watu wanaonyonywa kulazimishwa kutoa. Kwa hiyo Jeshi la Wokovu linachukua jukumu la elimu na kukuza uelewa ili wale ambao hutumia bidhaa au huduma zinazotolewa na waliosafirishwa au wanaonyonywa wakabiliwe na taabu za kibinadamu, mateso na ukosefu wa haki kulikosababishwa na kuendelea kwao kutumia huduma hizi au bidhaa hizo. Jeshi la Wokovu litaendelea kufuatilia ajira zetu na manunuzi yetu kuhakikisha hatuchangii unyonyaji wa aina yoyote.
- **Ushirika** – Jeshi la Wokovu linatambua kwamba kuna mashirika mengi yenyeye kuheshimiwa yanayofanya kazi mtaani, na duniani kufutilia mbali usafirishaji haramu wa binadamu. Ukubwa wa unyanyasaji unafanya isiwezekane shirika moja kukabiliana nalo peke yake. Kushirikiana na kushikamana na mashirika haya kunahimizwa ili kufanikisha kukomesha utumwa wa kileo na usafirishaji haramu wa binadamu na kutoa huduma kamilifu kwa wale wanaonyanyaswa wanavyosafiri kuelekea kwenye uponyaji wao.
- **Uthibitisho** – Jeshi la Wokovu litachangia na kupokea kutoka kwa utafiti. Utendaji wenye msingi wa uthibitisho utatumika ili kuhusika, kuwa wafanisi iwezekanavyo Jitihada zinafuatiliwa na kutathminiwa. Kama wanachama wa jamii na watendaji wanaofanya kazi dhidi ya usafirishaji, hadithi nyingi husikika na kukusanya ambazo hutoa habari muhimu kuhusu mwenendo wa usafirishaji. Jeshi la Wokovu litachangia kwa utafiti duniani maarifa yake ya usafirishaji na majibu ya ufanisi tuliojifunza.

Imepitishwa na Jenerali, Mei 2020

Mawazo yaliyoelezwa katika tamko la msimamo wetu kimataifa ndiyo msimamo rasmi wa Jeshi la Wokovu kuhusu maswala yaliyoelezwa, na hayatakiwi kubadilishwa kwa njia yoyote bila ya idhini ya Makao Makuu ya Kimataifa kwa maandishi.

